

Undertegnede har over et stykke tid gået og gjort mig overvejelser om nedenstående råder og kunne godt tænke mig at samme kom til at indgå i de politiske drøftelser det pågår om emnet. Er klar til at uddybe og forklarer hvis det måtte ønskes.

Hvordan skal et beskæftigelses/sikringssystem se ud i en åben og globaliseret verden år 2015.

Vi kan vist alle være enige om at 60'ernes lilleputsamfund med delvis lukkede grænser og en verden udenfor som industrielt , uddannelsesmæssigt og samfundsmæssigt befandt sig på et helt andet sted en os, er en epoke som langsomt er ved at forsvinde, hvis den ikke er helt væk..

Det ændre radikalt på spillereglerne både for den veluddannede såvel som for personer med ingen eller beskeden uddannelse.

Ingeniøren skal lige pludselig konkurrere med en indisk, kinesisk eller sågar en afrikansk ingeniør og personen med beskeden uddannelse skal konkurrerer med arbejdere i de samme lande eller fra lande med endnu lavere lønninger som f.eks Banglades.

Samtidig er den danske befolkning uddannelsesniveau generelt øget, men vi har desværre måtte se, at en del aldrig får en uddannelse eller en utilstrækkelig uddannelse, med bl.a. den konsekvens, at de ender i rækken af offentligt forsørgede i en meget ung alder uden megen udsigt til at situationen ændres væsentligt.

Hertil kommer, at en stor del af de enkelte ungdomsårgange ikke kommer i gang med en uddannelse/et arbejde, ligesom en relativ stor andel af der går i gang med en uddannelse dropper ud. Denne andel anslås til at ligge på 15-20%

Hvor stort det samlede antal er vides ikke præcist men et skøn på rundt 18-20.000 menes ikke at være for højt. Dette betyder at de faktisk er op mod 20.000 unge som ikke erhverver sig kvalifikationer til at fungerer på et moderne arbejdsmarked, men primært kan få beskæftigelse inden for manuelle arbejdsområder som der bliver stadig mindre brug for, idet opgaver af den art for længst er outsourcet.

Dette har medført en ændring af den globale konkurrencesituation som alt andet lige betyder, at den samlede samfundsmæssige økonomiske formåen og dermed velstand begrænses – jeg ved godt at kagen kunne øges hvis vi ændrede på beskatningsreglerne for virksomheder der får produceret i lavtlønsområder, men beløbet er ikke stort nok til at finansierer mangoen.

Vi har i en række år haft råd til at sætte folk "der ikke har fået fat i samfundsudviklingen" på offentlig forsørgelse, men med de ændrede konkurrenceforhold synes der ikke at være nok ressourcernok til at fortsætte denne udvikling.

En anden side af udviklingen har været, at vi har passiviseret en stor del af befolkningen med et "overførselsholdkæftbolche", som har afmonteret de kræfter som denne gruppe har haft og gjort

"problemet" til et samfundsproblem hvor den enkelte er næsten fri for ansvar. Der er godt nok nu andre toner der høres i horisonten, men hovedtendensen synes ikke at være ændret.

Min erfaring fra kommunal beskæftigelse er, at en ubeskæftiget /ledig mister tiltro på egne evner i løbet af en 3 måneder og efter 6 måneder er "drivet" i forhold til at ændre på sin situation stærkt reduceret, hvorefter man bliver en slags lydige marionettet i systemernes "vold".

Samtidig med denne udvikling oplever den enkelte, at der er lavvande i kassen og det kan få enhver til blive lidt "flosset i kanten" i.f.t. at skaffe sig offentlige ydelser eller arbejde sort, en situation der jo understøttes af, at det er systemets der står for at skulle "hjælpe" en - en hjælp som man ofte ikke oplever virker.

Pyh ha, det er bestemt ikke en nem situation vi er landet i.

Plasterkassen er da også hele tiden i sving for at lappe de værste "skader", men det virker næsten som om at man laver en ny "skade" hver gang man sætter "dækket på igen" eller også, at lapperne har været for små.

Man kunne vel også spørge om det overhovedet går an, at lappe på et ikke tidssvarende system.

Her er problemet, at vi alle bliver holdt i en slags "skruetvinge" af mange interessenter med hver deres dagsorden.

- Organisationer hvis overlevelse på nuværende niveau er afhængig af, at systemet er som det er.
- Politiske partier fordi det giver en fantastisk kampplads hvor der til stadighed kan trækkes kaniner op af hatten

For blot at nævne enkelte der antages at have fordel af at systemet er som det er.

Hvad er så resultatet af denne situation?

- Er vilkårene blevet bedre for de der er på overførelsesindkomst ?
- Er der kommet færre på en af disse ydelser?
- Er deres livssituation blevet væsentligt forbedret?
- Har børn der fødes af forældre i den situation et godt liv eller had de fået det bedre?
- Har de der er på overførelsesindkomst fået flere kræfter til eller blevet bedre til at tage vare på egen situation og blevet styrmænd i deres eget liv?

Svaret er desværre nok nej!!!

Hvis jeg har ret i, at svaret er nej skulle vi så ikke smide "Falck kassen ud" og så tage anderledes alvorligt fat?

Det synes jeg og vil her komme med et første bud på hvordan et nyt system kunne se ud. Jeg vil efter tur forsøge at komme med bud inden for forskellige områder og nå ikke hele vejen rundt i første omgang – men det er dog en begyndelse.

Mit udgangspunkt er, at der stort set skal være plads til alle på et nyt og bredere arbejdsmarked, at alle der kan skal deltage i arbejdslivet med det de nu har at byde på, at den løn der gives reelt skal afspejle den

værdi arbejdet har, at ydelsessystemet skal brydes op så der både er incitament til at være med, men samtidig skal "ydelsessystemet" afspejle, at der er forskel på at være på det normale arbejdsmarkedet og på det særlige arbejdsmarked som skal etableres, og endelig skal skattesystemet justeres så mennesker som måske ikke får en særlig høj løn kan leve et rimeligt liv/gives en særlig ydelse fra det offentlige til personer i den særlige beskæftigelse.

Endelig kunne man overveje, at lave en slags U-system hvor ydelserne falder over tid, men vokser for de der efter at have været i genne systemet ikke vurderes at kunne bidrage/ få gavn af beskæftigelsen i nævneværdig grad.

Dagpengesystemet.

Om den samlede periode man kan få dagpenge er på 2 eller lidt længere er for mig at se ikke så betydningsfuldt, idet jeg opererer med faldende ydelser som ender på niveau med kontanthjælpen.

Inden for de første 6 måneder.

Her skal den ledige til en opstartssamtale inden de 3 måneder er gået. Her skal der orienteres om det samlede forløb og den lediges forudsætninger og udviklings potentiale skal afdækkes. Dagpengesatsen bør øges så de bliver højere en den nuværende og dækningen til højtloønnede skal være højere end det kendes i dag.

Ved gentagne ledighedsperioder som er særsønbetingede laves der en "light" model.

I denne periode er det den lediges ansvar, at være aktiv jobsøgende og der anvises normalt kun arbejde inden for hidtidige fagområde.

Mellem 6 og 12 måneder.

Her reduceres satsen med f.eks. 10%.

Den ledige anviser arbejde inden for alle fagområder og denne anvisning skal være reel og der skal være opfølgningen, som skal være konsekvent, især hvis anvist arbejde ikke fører til beskæftigelse.

Der gennemføres opfølgningssamtaler hvor udviklingspotentialer underkastes en revurdering og den ledige skal medvirke til denne afklaring selv om det måtte medføre fagskift eller lignende.

Hvis det skønnes, at den faglige eller boglige ballast er for besværlig eller der skal et fagskift til for at blive selvforsørgende skal dette drøftes med den ledige. Et afsæt i egne ønsker skal have høj prioritet. Længerevarende forløb prioriteres højt.

Der kan med bevarelse af dagpengerette ydes støtte til uddannelsesforløb på op til 6 måneder. Til uddannelses eller omskolingsforløb på over 6 måneder ydes der en særlig voksenuddannelsesstøtte som ligger under den for denne periode gældende dagpengesats.

Mellem 12 og 24 måneder.

Der gennemføres 2 opfølgningssamtaler i perioden.

Her reduceres dagpenge satsen med yderligere ca. 10%.

Ledige er i denne periode forpligtet til, at udfører nyttejobs hvor honoreringen svarer til dagpengesatsen for denne periode plus et beskedent skattefrit beskæftigelsestillæg.

Ledige kan i denne periode anvises alt arbejde, anvises nyttejob, anvises praktikforløb eller lignende i private eller offentlige virksomheder, anvises deltagelse i særligt tilrettelagte forløb m.h.p. at udrede/afhjælpe evt. særlige problemstillinger som f.eks. kunne være relateret til alkohol eller andre misbrugsproblemer.

Mellem 24 og 30 måneder

Satsen reduceres til et beløb der svarer til kontanthjælpssats.

Ledige er i denne periode forpligtet til at udfører nyttejobs hvor honoreringen svarer til dagpengesatsen for denne periode plus et beskedent skattefrit beskæftigelsestillæg.

Ledige kan i denne periode anvises alt arbejde, anvises nyttejob, anvises praktikforløb/afklaringsforløb eller lignende i private eller offentlige virksomheder, anvises deltagelse i særligt tilrettelagte forløb m.h.p. at udrede/afhjælpe evt. særlige problemstillinger som kunne være alkohol eller andre misbrugsproblemer.

Der gennemføres en opfølgningssamtale med henblik på udfasning fra dagpengesystemet. Focus skal her være på en socialfaglig vinkel, samt en varig placering i en eller anden beskæftigelse på nogle særlige vilkår evt. kombinerer med uddannelse.

Kontakthjælpsmodtagere

Kontanthjælpen gøres trindelt således at forstå at ydelsen falder over tid. Man kunne forestille sig at der var 3 trin.

En der ligger lidt over nuværende sats – det første halve år, en på samme niveau - det næste år og en lavere – efter f.eks. 18 måneder.

Ledige kontakthjælpsmodtagere kan i hele periode anvises alt arbejde, anvises nyttejob, anvises praktikforløb/afklaringsforløb eller lignende i private eller offentlige virksomheder, anvises deltagelse i særligt tilrettelagte forløb m.h.p. at udrede/afhjælpe evt. særlige problemstillinger som kunne være alkohol eller andre misbrugsproblemer. Uddannelse bør tænke ind hvor det er relevant.

Focus skal være på, at de får en tilknytning til det normale arbejdsmarked hvis ellers forudsætningerne er til stede. Hvis det skønnes at den faglige eller boglige ballast er beskedent eller der skal et fagskift til for, at blive selvforsørgende skal dette drøftes med kontakthjælpsmodtageren. Et afsæt i egne ønsker skal have høj prioritet. Længerevarende uddannelsesforløb prioriteres højt.

Der kan med bevarelse af kontanthjælpen ydes et uddannelsesforløb på op til 6 måneder. Til uddannelses eller omskolingsforløb på over 6 måneder ydes der en særlig voksenuddannelsesstøtte som ligger under den for denne periode gældende kontanthjælpssats.

Kontanthjælpsmodtagere som ikke umiddelbart skønnes at kunne anvise job på det normale arbejdsmarked, skal der anvise deltagelse i særligt tilrettelagte forløb m.h.p. at udrede/afhjælpe evt. særlige problemstillinger som kunne være alkohol eller andre misbrugsproblemer. Hvis et sådant forløb muliggør en tilbagevenden til arbejdsmarkedet skal den pågældende have tilbudt egentlig uddannelse m.m.

Udgangspunktet skal være, at alle deltager i arbejdslivet ud fra evner og formåen. Der bliver derfor tale om, at der skal etableres en række "skånejob" på særlige vilkår, hvor praktisk talt alle kan blive beskæftiget. Hvem der skal stå for disse job må bero på en senere afklaring, men man kan forestille sig, at private virksomheder byder ind med beskæftigelse, at socialøkonomiske virksomheder deltager, at foreninger deltager, at kommuner laver særlige tiltag hvor disse personer beskæftiges, samt meget andet.

Sygedagpengemodtagere

Jeg mener at systemet som det kendes i dag er med til, at sygeliggøre dagpengemodtagerne, idet alle sejl sættes til for, at finde ud af hvorfor en modtager har problemer med dette og hint og, at dette er med til at sygeliggøre den pågældende.

Jeg vil våge påstanden om, at en lang række af de problemer som folk får og har, bedre klares ved en model der hedder: Hvordan lærer man, at leve med den skavank og undgå, at den får stor indflydelse på ens arbejdsevne så man ender med ikke at kunne arbejde.

Dette gælder selvsagt ikke alle sygdomme, men en del af de forekomne, og måske også ret så alvorlige sygdomme, idet der kan tænkes at være mere livskvalitetskabende, at være lidt med end at være sat af.

En sådan model kræver aktiv medvirken fra arbejdspladsernes side hvor både ledelser og medarbejdere skal tænke anderledes. Man kunne forestille sig en lovændring som pålagde arbejdsgivere at medvirke.

Ovennævnte kræver selvsagt en ændring i tilgangen fra sundhedspersonalets side, men også personer der er beskæftiget inden for dagpengeområdet skal måske nytænke hvad det vi sige at være syg. Tilsvarende skal virksomheder også ændre syn på hvad der forventes når en medarbejder b lever syg.

En graduering af saten over tid kunne også tænkes ind i ændringen.

Nye beskæftigelsesformer

Mit udgangspunkt er her, at stort set alle skal være beskæftiget på en eller anden måde, men at lønniveauet ikke nødvendigvis er det vi i dag opfatter som det der fremgår af de forskellige overenskomster.

Normalt arbejde skal fortsat aflønnes på almindelige overenskomstvilkår, men i samme øjeblik at der er tale om offentligt initieret eller skabt arbejde, ja så skal lønnen afpasset efter arbejdets værdi. Det betyder i praksis, at en person der er på en særlig beskæftigelse hvor den pågældende f.eks kun kan yde en arbejdsindsats svarende til 50% kun oppebærer en løn på 50%.

Ja, men det kan man jo ikke leve af vil man indvende. Ja det er rigtigt men disse personer skal enten kompenseres direkte via det offentlige med en særlig ydelse eller vi skal indrette skattesystemet så folk med små indtægter ikke betaler skat. Det kunne så passende føre til at en række af de mere specielle og særlige ydelser afskaffes, idet folk med et fornuftigt rådighedsbeløb må antages selv at kunne klarer meget mere selv uden det offentliges mellemkomst.

Jobbene skal kreeres i både offentlig og privat regi og jeg ser gerne, at organisationer med et alment sigte m.m. kommer på banen og beskæftiger en del af de pågældende.

Jeg synes også, at vi skal overveje at etablere egentlig offentlig produktion det være sig inden for områder hvor ingen private driver virksomhed, inden for produktion m.m. rettet mod det offentlige eller almennyttige område eller produktion af halvfabrikata inden for områder som vi samfundsmæssigt ønsker, at støtte og hvor prisen sættes så den fremme den produktion.

Jeg vil gå så langt, at jeg vil lovgive om, at virksomheder skal beskæftige en vis del på de særlige vilkår. Her vil man også kunne anvende incitament modeller af forskellig art.

Noget tilsvarende bør gøres på praktikpladsområdet.

Jeg vil ikke her lægge mig fast på hvad de enkelte job skal hedde, men det vigtige er at der skabes en række forskelligartede job som er dækkende for de kvalifikationer som de pågældende har.

Endeligt ser jeg gerne, at disse job kombineres med uddannelse, ligesom at det meget gerne må indbygges incitament i hele systemet.

Endelig er der også behov for at få set på erhvervsuddannelsessystemet med henblik på at udvikle uddannelser der kan "fange" de med begrænsede boglige færdigheder henholdsvis begrænset motivation og sociale kompetencer, så de kan tilbydes andre uddannelsesforløb end de vi i dag kender på erhvervsskolerne. Om dette skal foregå i et alternativt uddannelsesmiljø må overvejes.

Særlige implikationer ved nyordningen som der må tages stilling til.

Det kræver nogen runde, om rummelighed for, at gøde jorden for de nye tiltag.

Det nuværende arbejdsmarked skal geares til, at være med, men ikke mindst skal politikerne i både folketinget og i kommunerne berede vejen for de nye tiltag. Der er dels tale om en hel del lovgivning der skal ændres, men også at offentlige myndigheder både administrativt og i den praktiske personaleadministration skal lægge kursen om.

Mit udgangspunkt er desuden at der her skal være tale om permanente ordninger og ikke det kendte jobcirkus, hvor vi taler om placering af de omtalte personer i en eller anden slags job.

Organisationerne skal overbevises eller "bankes på plads".

I den forbindelse rejser der sig en række større eller mindre spørgsmål såsom:

Hvad gør vi ved organisationernes "ejerskab" til de berørte? Man kan sagtens forestille sig at der skiftes kasse og fagforening hen ad vejen.

Hvordan får vi organisationer og almindelige lønmodtagere til at acceptere at der kommer alle de personer i særlig beskæftigelse? Og på nogle særlige vilkår?

Hvad med det med konkurrenceforvridning - hvordan løses det hvis der reelt er et problem?

Hvordan skal aflønningen være i de særlige job? Skal de beskæftigede have en løn svarende til hvad deres arbejdsindsats er værd og kompenseres over skatten eller have en kunstig høj løn?

Må det koste penge at lægge om?

Vil vi være indstillet på at tvinge ordninger igennem?

Hvilke jobtyper skal der kreeres for at der skaffes plads til næsten alle på arbejdsmarkedet?

Hvad gør vi ved personer som ikke ønsker at medvirke? Straf eller sanktioner eller en lav bogerløn?

Pelle Jandrup

Havnegade 47 A 3. sal

1058 K

pelle@frihjul.dk

28-11-2013